

FUNCIONS COGNITIVOLINGÜÍSTIQUES

El discurs informatiu: descriure i narrar

SABER-NE
MÉS

El discurs informatiu (oral o escrit) exposa fenòmens, esdeveniments o fets de forma lineal i ordenada. Parteix de l'observació i serveix per documentar un tema i els elements que en formen part, de manera que la persona que rep el discurs es pot fer una representació força exacta del que es descriu o narra i reorganitzar la informació per anar més enllà.

És un discurs que no fa inferències, perquè vol que les faci l'oient —com en un relat, quan ens preguntem què passarà— o per evitar “contaminar” les dades amb interpretacions precipitades.

Els gèneres informatius escrits incorporen elements multimodals que faciliten la comprensió de la informació (fotografies, gràfics, dibuixos, línies del temps...). Per exemple: un informe d'excavació arqueològica, un historial mèdic o un reportatge.

DESCRIURE	NARRAR
Enumerar qualitats, propietats, característiques, accions, etc., d'objectes, fets, fenòmens, esdeveniments..., mitjançant tot tipus de formats i llenguatges verbals i no verbals, sense establir relacions causals.	Contar fets, esdeveniments, processos..., en una successió temporal ordenada, sense intentar interpretar-los de manera explícita.

El discurs informatiu requereix activar una sèrie d'operacions cognitives: observar, identificar, comparar, classificar, enumerar, ordenar, seqüenciar... Una forma d'ajudar els alumnes a produir aquest tipus de discurs és entrenar-los a fer aquestes operacions o destreses cognitives i a aplicar-les en l'ordre que correspongui. Una base d'orientació per automatitzar la seqüència i un llistat d'iniciadors de frase i de connectors seran materials de suport idonis.

També és convenient consensuar amb el grup classe els criteris d'avaluació:

1. La pertinència. Els elements que es relacionen fan referència a allò que es vol descriure o narrar.
2. La completesa. Hi ha un nombre suficient d'elements per permetre representar-se allò que es narra o descriu.
3. La precisió. Es fa servir un lèxic adequat i la informació es presenta d'una forma afí a la de la disciplina científica.
4. El volum de coneixements. Hi ha una quantitat suficient d'informació.
5. L'organització del text. El text s'ha organitzat d'acord amb el model descriptiu o narratiu, segons el cas.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- CANALS, Roser (2005). *L'argumentació en l'aprenentatge del coneixement social*. Tesi doctoral. Bellaterra: UAB.
- DOMÈNECH-CASAL, Jordi. (2022). *Mueve la lengua, que el cerebro te seguirá. 75 acciones lingüísticas para enseñar a pensar Ciencias*. Barcelona: Editorial Graó.
- JORBA, Jaume *et al.* (1998). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Bellaterra: ICE de la UAB.